

Állami forrásoktól nem függetlenül

Több száz milliós támogatással
indulhat szeptembertől az új kulturális-közéleti
lap, az Országút

FICSOR BENEDEK

A hazai kulturális lapkínálat bővítése érdekében egy új, szélesebb rétegeket megszólító kétheti lap megalapítására és állami segítséggel történő elindítására van szükség – idézte május elején a Hvg az Emberi Erőforrások Minisztériuma előterjesztését. A terv hamarosan valósággá válik, az Országút címmel tervezett folyóirat információink szerint szeptembertől kerülhet az újságárusokhoz. A lap bőkezű állami támogatással indul, az idén felmerülő költségekre összesen 374 millió forintot szánnak, a továbbiakban pedig évi 300 millióból működhet. A 48 oldalas kiadvány 490 forintba kerül, és országszerte nyolcezer példányban terjesztik majd. A lapot a „legjobb szakemberekből kiválogatott” szerkesztőbizottság vezeti, akik „tudatában vannak azoknak a nemzetstratégiai feladatoknak, amelyeket egy ilyen lapnak el kell látnia”.

Bár az előterjesztésben nevek nem szerepeltek, több forrásból is úgy értesültünk, hogy az Országút főszerkesztője Falusi Márton költő, a Magyar Művészeti Akadémia (MMA) Művészetelméleti és Módszertani Kutatóintézetének (MMKI) munkatársa, a Nemzeti Kulturális Alap (NKA) szépirodalmi kollégiumának vezetője lesz. A szerkesztőbizottságban mások mellett Kodolányi Gyula költő, műfordító, az MMA tagja, Szakály Sándor történész, a Veritas Történetkutató Intézet főigazgatója, valamint Alexa Károly irodalomtörténész, kritikus kapott helyet.

A Hvg által nyilvánosságra hozott minisztériumi anyag a Petőfi Irodalmi Múzeum (PIM) élére tavaly kinevezett Demeter Szilárd főigazgatói pályázatára támaszkodik. Mindkét szöveg jelentős hangsúlyt helyez a gazdaságilag stabilá váló ország kulturális építésére, amelynek első és legfontosabb lépése a szellemi élet felpezsdítése. Ehhez olyan mértékű fórumra van szükség, amely nem politikai-ideológiai alapokra épült, és amely érthető nyelvezettel szélesebb rétegeket is képes lehet megszólítani.

A nemzetstratégiai jelentőségű lap nem előzmény nélküli. A tíz éve indult Nagytás című konzervatív társadalmi, politikai, kulturális hetilap hasonló szerepet kívánt betölteni a közéletben. A hasábjain jelent meg egyebek mellett Orbán Viktor nagy visszhangot kiváltó, 2009-es kötcsei beszédének szerkesztett változa-

ta, ám a periodika a 40. számmal 2010 szeptemberében elkészült az olvasóktól. A 2017-ben elhunyt Csontos János által vezetett kiadvány bukásához a gazdasági nehézségek mellett belső feszültségek vezettek. A szerkesztők minden irányba nyitottak – publikált a lapban Tandori Dezső, Takács Zsuzsa, Térey János és Krusovszky Dénes is –, amit a hírek szerint nem vett jó néven a kiadásért felelős Közép-európai Kultúráért Alapítvány kuratóriuma. A Csoóri Sándor vezette testület markánsabb irányjelzők kijelölését várta el, és semmiképpen sem azt, hogy „balliberális szerzők” műveit dícsérjék a Nagytás hasábjain.

Ennek ismeretében akár mérész vállalkozásnak is tűnhet egy újabb kulturális-közéleti periodika indítása, az állami szerepvállalás mértékét látva azonban elkerülhetőnek látszik a kudarc. Az Országút költségvetése különösen figyelemreméltó, ha a hazai kulturális folyóiratok néhány millió forintos támogatását vesszük alapul, amelyet a NKA pályázati rendszerének működése miatt sokszor késve kapnak meg. Vagy egyáltalán nem is kapnak pénzt, ahogy például a nagy múltú pécsi Jelenkor, amely fennállása óta

**A nemzetstratégiai
jelentőségű lap nem
előzmény nélküli.
A tíz éve indult Nagytás
című konzervatív
társadalmi, politikai,
kulturális hetilap hasonló
szerepet kívánt betölteni
a közéletben**

először maradt ki a támogatott lapok köréből, így a működése is veszélybe került. Az Emmi fent idézett előterjesztése azonban tisztában van a lapkiadás nehézségeivel, hangsúlyozzák: „a mai viszonyok mellett egy kulturális lap elindítása és működtetése nem függetleníthető az állami forrásoktól”. Hosszú távon sem az olvasókra számítanak elsősorban, hiszen, mint fogalmaznak, a „bevezetést követő felvételi időszakban a lapnak számottevő hirdetési bevételekre kellene szert tennie”.

A lap ügyében megkerestük a PIM-et és Falusi Márton is. Az Országút felügyeletét ellátó intézmény tájékoztatása szerint a kérdés szeptemberig nem aktuális, a leendő főszerkesztő pedig lapzártánkig nem reagált.